

ספר
דף על הדף
על מסכת יבמות

—•—

פרק ראשון

דף ב' ע"א

במשנה: חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה ומן היבום וכו' וא"ל הן בתו וכו'.

כתבו בחלקת מחוקק (אהע"ז סי' מד ס"ק יג) והבית שמואל (שם ס"ק טז) דאם היה לאח המת כמה נשים וביניהם חציה שפחה וחציה בת חורין, אף שהחציה שפחה וחציה בת חורין זקוקה ליבום, מ"מ ביאתה וחליצתה אינה פוטרת את שאר הנשים, כיון דבשאר הנשים הוי קידושין גמורים ובזו אין הקידושין גמורים, א"כ איך תפטור ביאה וחליצה שלה את שאר הנשים עיי"ש.

וכתב המנחת חינוך (מצוה תקצח אות א) דלפי דבריהם הוא הדין כאשר החציה שפחה וחציה בת חורין היתה ערוה על היבם, כגון שנשא אחותה, היא עצמה ודאי שפטורה מן החליצה ומן היבום, דהשתא אשה גמורה פטורה כאשר היא ערוה, כ"ש היא שלא היה לה קידושין גמורים, אך מ"מ הצרות שלה לא נפטרו, דצרת ערוה שהיתה אשתו גמורה הוי גזירת הכתוב דפוטרת, אבל כאן דאינה אשתו גמורה, א"כ

כמו דאין ביאתה וחליצתה פוטרת את הצרות, ה"ה דאין בה כח לדחות הצרות משום צרת ערוה, דאינה צרה גמורה.

ובן כתב גם באבני מלואים (אהע"ז שם ס"ק ה), וציין לדבריו במנחת חינוך שם עיי"ש.

★★

במשנה: חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן

בקונטרס קבא דקשייתא (קושיא פ"ד) הקשה הגאון בעל חלקת יואב זצ"ל לשיטת הגאונים (בטור אה"ע סי' קנ"ז) דמומר לעכו"ם אינו זוקק ליבום, ואם חזר אח"כ בתשובה כתב באור זרוע (סי' תר"ה) דשוב אינו זוקק מטעם כל יבמה שאין אני קורא וכו', א"כ למה לא חשבה המשנה בין ט"ו עריות אשת אח מן האב דפוטרת צרתה, כגון במומר לעכו"ם ששב בתשובה והי' לו אשה אחרת, ואדרבא אשת אחיו מאביו נחשב בהדי שש עריות דלא משכחת לפטור צרתה, והגם שהתוס' (יבמות ל"ב.) ד"ה לא בעי הקשו כעיי"ז דמשכחת באשת אחיו מן האב מכח כל יבמה וכו', ותירצו מכח דבא מאחות אשה, אבל הקושיא שהקשיתי קשה, דמומר ועכו"ם ליכא שום איסור אחר רק אשת אח מן האב, ולומר